

12.3.2025

Sisäministeriö

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ehdotuksesta poliisin ja Maahanmuuttoviraston rekistereihin tallennettuja biometrisia tietoja koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ehdotuksesta poliisin ja Maahanmuuttoviraston rekistereihin tallennettuja biometrisia tietoja koskevan sääntelyn muuttamiseksi.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, ulkomaalaislain ja henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain säännöksiä biometrinen tietojen käsittelystä muutettaisiin siten, että tietoja olisi mahdollista käyttää ja luovuttaa nykyistä laajemmin muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen. Muutokset koskisivat poliisin passirekisteriin ja henkilökorttirekisteriin talletettuja biometrisia tietoja sekä poliisin ja Maahanmuuttoviraston rekistereihin talletettuja ulkomaalaisten biometrisia tietoja. Tietoja saisi käyttää muun muassa eräiden vakavien rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi.

Ehdotus toteuttaa hallitusohjelman kirjausta: hallitus vahvistaa rikostorjuntaa kansalaisten turvallisuuden ja viranomaisia kohtaan koetun luottamuksen lisäämiseksi. Osana tätä hallitus muun muassa arvioi ja parantaa edellytyksiä biometriikan käyttöön lainvalvonta- ja rikosentorjuntatarkoituksissa.

Rikostorjunnan osalta mahdollisuus tietojen käyttöön rajattaisiin sellaisiin säännöksissä yksilöityihin rikoksiin, joiden tehokasta estämistä, paljastamista ja selvittämistä voidaan pitää erityisen tärkeänä sekä yksilöiden että yhteiskunnan turvallisuuden kannalta. Kyse olisi muun muassa vakavalaatuisista maanpetos- ja vakoilurikoksista sekä terrorismirikoksista, yleisvaarallisista rikoksista, järjestäytyneeseen rikollisuuteen tyypillisesti kytkeytyvistä rikoksista sekä rikoksista, joista laissa säädetty ankarin rangaistus on vähintään 6 vuotta vankeutta. Poliisin henkilötietolaissa säädettäisiin lisäksi edellytyksistä, joilla poliisi voisi luovuttaa passirekisterin ja henkilökorttirekisterin tietoja muille viranomaisille, mm. Tullille.

Valtiovarainministeriön lausunto

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan muutokset toteuttaisivat vaikuttavasti hallitusohjelman tavoitteita rikostorjunnan tehostamisesta ja lisäksi myös tavoitetta Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen PTR-yhteistyön edelleen kehittämisestä sekä

niiden toimintaedellytysten ja toimivaltuuksien vahvistamisesta. Tullin tiedonsaantioikeudet on esityksessä huomioitu hyvin.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitys ja siinä ehdotetut henkilötietojen uudet käsittelytavat vaikuttavat merkittäväällä tavalla ihmisten yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan ja siksi valtiovarainministeriö korostaa niiden esityksessä kuvattujen toimien tärkeyttä, joilla näitä riskejä vähennetään. Ehdotetun henkilötietojen käsittelyä koskevan uuden sääntelyn on esityksessä kuitenkin arvioitu olevan välttämätön ja oikeasuhtainen toimenpide ottaen huomioon ehdotusten taustalla olevien tavoitteiden yhteiskunnallisen intressin painavuus suhteessa rajoitettavaan perusoikeuteen.

Hallituksen esityksen luonnoksessa esitetään muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimesta annetun lain (616/2019) 16 §:ää, jossa säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä muun muassa teknisellä käyttöyhteydellä. Tekninen käyttöyhteys luovutustapana mainitaan lukuisissa muissakin mainitun lain pykälissä, joita ei tässä yhteydessä esitetä muutettavaksi.

Valtiovarainministeriö kiinnittää sisäministeriön huomiota siihen, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) säätämisen yhteydessä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) poistettiin teknistä käyttöyhteyttä koskeva sääntely. Tarkoitus on, että muualla lainsäädännössä olevat maininnat teknisestä käyttöyhteydestä poistettaisiin säädöshuollon yhteydessä. Säädöshuollossa tulee arvioida, soveltuvatko julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 5 luvun tietojen sähköistä luovutustapaa koskevat säännökset sellaisenaan tietojen luovuttamiseen, vai pitääkö tietojen sähköisestä luovutustavasta edelleen säätää erikseen tiedonhallintalaista poikkeavasti. Harkinnassa on syytä ottaa huomioon myös perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 73/2018 vp teknisistä rajapinnoista ja katseluyhteydestä todettu.

Esitysluonnoksen mukaan muuttuva sääntely edellyttää muutoksia poliisin ja Maahanmuuttoviraston käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Esityksessä ei kuitenkaan edellytetä tietojärjestelmämuutosten toteuttamista välittömästi sääntelyn tullessa voimaan, vaan muutoksia voidaan toteuttaa käytettävissä olevien resurssien puitteissa esimerkiksi muiden tietojärjestelmähankkeiden yhteydessä. Kertaluonteisia tietojärjestelmäkustannuksia ja tietojärjestelmien ylläpidosta aiheutuvia vuosittaisia lisäkustannuksia tarkastellaan tarvittaessa jatkossa erikseen talousarvioprosessin yhteydessä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että hallituksen linjauksen mukaisesti lähtökohtaisesti lainsäädännöstä aiheutuvat uudet tehtävät tulee kattaa nykyisin resurssien, tarvittaessa uudelleenkohdentamalla olemassa olevaa kehysrahoitusta. Esitysluonnos on linjassa tämän hallituksen asettaman tavoitteen kanssa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Mika Niemelä

VN/27189/2023-VM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: